

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Omgevingsrecht	4
Omgevingswet	4
Wabo	7
8.40- en 8.42-AMvB's	12
Natuurbescherming	13
Waterwet	17
Bijstand	18
Sociale zekerheid overig	18
Bestuursrecht overig	20
Studiefinanciering	20
Vreemdelingenrecht	21
MVV	21
Asiel	21
Richtlijnen en verordeningen	23
Vreemdelingenbewaring	25

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2024, 33

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:131](#)

college van gedeputeerde staten van Gelderland, appellant sub 2.

Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) 2.7

PROCESBELANG. POSITIEVE WEIGERING. NATUURBESCHERMING. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het college niet bevoegd is een natuurvergunning te verlenen voor een activiteit die niet vergunningplichtig is. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 05-07-2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:2587](#); r.o. 9.1-9.2). De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het college i.c. de aanvraag moest afwijzen en dat [appellante sub 1] met haar beroep niet kan bereiken dat aan haar alsnog een vergunning wordt verleend. [Appellante sub 1] betoogt wel terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het beroep voor zover dat door haar is ingesteld, niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van procesbelang. Tegen de positieve weigering kan beroep worden ingesteld en daarin kan, zoals [appellante sub 1] heeft gedaan, aan de orde worden gesteld of artikel 2.7 van de Wnb in het concrete geval van toepassing is en ruimte biedt voor de verlening van een vergunning. Als dan wordt vastgesteld dat een activiteit niet vergunningplichtig is, dan is het beroep ongegrond. **HOGER BEROEP.** Het college heeft geen procesbelang bij het instellen van hoger beroep tegen overweging [...] in de aangevallen uitspraak omdat het hoger beroep van het college niet gericht is tegen de beslissing van de rechtbank. Het is uitsluitend gericht tegen een overweging die de rechtbank ten grondslag heeft gelegd aan de niet-ontvankelijkverklaring van het beroep van [appellante sub 1]. Die overweging is, anders dan het college veronderstelt, niet bindend in toekomstige zaken.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder de kopjes "Omgevingswet" (JnB 2024, 38) en "Natuurbescherming" (JnB 2024, 48).

JnB 2024, 34

ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:136](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Awb 8:55d lid 2

DWANGSOM EN BEROEP NIET TIJDIG BESLISSSEN. De hoogte van een dwangsom wordt op grond van artikel 8:55d, tweede lid, van de Awb in de regel bepaald op € 100,- per dag met een maximum van € 15.000,-. Als een sterke prikkel nodig is, bijvoorbeeld vanwege weigerachtigheid bij het bestuursorgaan, wordt de dwangsom bepaald op € 250,- per dag met een maximum van € 37.500,-. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 20 oktober 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:2348](#)) en 19 juli 2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:2796](#)). Deze uitgangspunten komen overeen met het door de rechtbank gehanteerde landelijk "Beleid extra dwangsom". [...] VVT heeft op 3 juli 2020 bij de minister een verzoek ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob).

Bij uitspraak van 17 december 2021 heeft de rechtbank, voor zover hier van belang, het door VVT ingestelde beroep wegens het niet tijdig nemen van een besluit door de minister gegrond verklaard en de minister opgedragen om uiterlijk op 9 februari 2022 een volledig besluit te nemen op het

verzoek. Daarbij heeft de rechtbank bepaald dat de minister aan VVT een dwangsom van € 100,- moet betalen voor elke dag dat hij de termijn overschrijdt, met een maximum van € 15.000,-. [...]

3. Het hoger beroep richt zich uitsluitend tegen de hoogte van de vastgestelde dwangsom.

3.1. VVT betoogt dat de rechtbank een hogere dwangsom had moeten vaststellen. [...]

3.2. Ingevolge artikel 8.55d, tweede lid, van de Awb verbindt de bestuursrechter aan zijn uitspraak een nadere dwangsom voor iedere dag dat het bestuursorgaan in gebreke blijft de uitspraak na te leven.

De rechtbank heeft bij de bepaling van de hoogte van de dwangsom het landelijk "Beleid extra dwangsom" gehanteerd.

3.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (zie onder meer de uitspraken van de Afdeling van 20 oktober 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2348](#) en 19 juli 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2796](#)) wordt de hoogte van een dwangsom op grond van artikel 8:55d, tweede lid, van de Awb in de regel bepaald op € 100,- per dag met een maximum van € 15.000,-. Als een sterke prikkel nodig is, bijvoorbeeld vanwege weigerachtigheid bij het bestuursorgaan, wordt de dwangsom bepaald op € 250,- per dag met een maximum van € 37.500,-. Deze uitgangspunten komen overeen met het door de rechtbank gehanteerde landelijk "Beleid extra dwangsom".

3.4. Op de zitting bij de rechtbank heeft de minister erkend dat het eerste deelbesluit te laat is genomen en dat de behandeling van het Wob-verzoek in overleg enige tijd is opgeschort. De minister heeft vervolgens aangegeven binnen welke termijn volledig op het verzoek kon worden beslist, welke termijn door de rechtbank als redelijk is aangemerkt. De minister heeft gesteld dat een extra stimulans niet nodig zou zijn om aan die termijn te voldoen. Aan VVT kan weliswaar worden toegegeven dat de handelwijze van de minister, ook na de uitspraak van de rechtbank, tot frustratie bij VVT heeft geleid. De Afdeling is, gelet op de hiervoor genoemde omstandigheden, niettemin van oordeel dat de rechtbank de dwangsom toentertijd heeft mogen bepalen op het reguliere bedrag van € 100,- per dag met een maximum van € 15.000,-.

3.5. Het betoog slaagt niet. [...]

JnB 2024, 35

ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:116](#)

college van burgemeester en wethouders van Heerlen, appellant.

Awb 1:3 lid 1 en 3

AANVRAAG. BELANGHEBBENDE. I.c. heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de coffeeshop niet kan worden aangemerkt als een verzoek van een belanghebbende en daarom niet als een aanvraag om een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Het college heeft het verzoek dus terecht niet als een aanvraag om een omgevingsvergunning in behandeling genomen. Geconcludeerd wordt dat zich een privaatrechtelijke belemmering voordoet in verband waarmee het project van [wederpartij] niet kan worden uitgevoerd. Dat [wederpartij], zoals hij stelt, de enige serieuze gegadigde is voor het perceel maakt dit niet anders. De gemeente is immers niet bereid een overeenkomst met [wederpartij] te sluiten.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2024, 43).

JnB 2024, 36

MK ABRS, 17-12-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:128](#)

college van burgemeester en wethouders van Eemsdelta.

Awb 7:11 lid 2

HEROVERWEGING. Verlening omgevingsvergunning voor bouwen bijgebouw. I.c. stelt het college zich op het standpunt dat het heeft voldaan aan artikel 7:11, tweede lid, van de Awb door het bestreden besluit te herroepen en tegelijkertijd een nieuw besluit heeft genomen inhoudende de weigering van de gevraagde omgevingsvergunning. Dit betoog slaagt niet. Vastgesteld wordt dat het college in het besluit van 14 maart 2022 het bezwaar van [partij] gegrond heeft verklaard, het besluit van 17 oktober 2018 heeft herroepen en de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bijgebouw heeft geweigerd, zodat van een zogenoemde "gesplitste besluitvorming" geen sprake is. Voor zover [appellant] betoogt dat het besluit slechts aan [partij] bekend is gemaakt, wordt geoordeeld dat de vraag of een besluit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, niet kan worden betrokken bij de beantwoording van de vraag of sprake is van schending van artikel 7:11, tweede lid, van de Awb.

JnB 2024, 37

ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:112](#)

college van burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht, verweerder.

Awb 8:86

VOORLOPIGE VOORZIENING. KORTSLUITING. I.c. wordt geen grond gezien voor het oordeel dat de rechtbank niet op basis van de ter beschikking staande gegevens en het resultaat van het ter zitting gehouden onderzoek meteen uitspraak heeft mogen doen op het beroep. Nader onderzoek door een bouwkundige was niet nodig. Daarbij wordt opgemerkt dat het hier niet ging om een uitspraak in eerste en hoogste aanleg, zodat in dit geval, gelet op artikel 8:86, tweede lid, van de Awb, geen toestemming van partijen nodig is. In de door [appellant] ingetrokken instemming voor het doen van uitspraak op het beroep heeft de rechtbank dan ook geen aanleiding hoeven zien om niet onmiddellijk uitspraak te doen op het beroep.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2024, 38

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:129](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

Omgevingswet

Aanvullingswet natuur Omgevingswet 2.9 lid 1 aanhef en onder a

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. NATUURBESCHERMING. AANVRAAG

NATUURVERGUNNING. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur

Omgevingswet in werking getreden. Als een aanvraag om een natuurvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft op grond van artikel 2.9, eerste lid, aanhef en onder a van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt. De aanvraag om een natuurvergunning is ingediend op 4 december 2019. Dat betekent dat in dit geval de Wet natuurbescherming, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

Zie in dit verband ook de uitspraak ABRS van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2024:131](#).

Verder wordt verwezen naar de samenvattingen van deze uitspraken onder het kopje “Natuurbescherming” (JnB 2024, 47 en 48).

JnB 2024, 39

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:153](#)

dagelijks bestuur van het Waterschap Noorderzijlvest, verweerder.

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.3 aanhef en onder a

Waterwet

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WATERWET. VERZOEK HANDHAVING. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een verzoek om handhaving van de Waterwet is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet, dan blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt. Het verzoek om handhaving ziet mede op de Waterwet en is gedaan op 23 december 2019. Dat betekent dat in dit geval de Waterwet, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Waterwet” (JnB 2024, 50).

JnB 2024, 40

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:140](#)

college van burgemeester en wethouders van Beverwijk.

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.3 aanhef en onder a

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO. VERZOEK HANDHAVING. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een verzoek om handhaving van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt. Het verzoek om handhaving van de Wabo is gedaan op 21 augustus 2019. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

JnB 2024, 41

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:113](#)

college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer.

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.23 lid 1

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO. LAST ONDER DWANGSOM. Last onder dwangsom om de overtredingen met betrekking tot het bouwen en in stand houden en het gebruiken van het bouwwerk op het perceel te beëindigen en beëindigd te houden. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet een overtreding heeft plaatsgevonden, is aangevangen of het gevaar voor een overtreding klaarblijkelijk dreigde, en vóór dat tijdstip een last onder dwangsom is opgelegd voor die overtreding of dreigende overtreding, blijft op grond van artikel 4.23, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet op die opgelegde last onder dwangsom het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet van toepassing tot het tijdstip waarop de last volledig is uitgevoerd, de dwangsom volledig is verbeurd en betaald, of de last is opgeheven. Bij besluit van 12 maart 2021 heeft het college aan [appellant] een last onder dwangsom opgelegd. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

Zie in dit verband ook de uitspraken ABRS van dezelfde datum inzake

[ECLI:NL:RVS:2024:117](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:133](#).

JnB 2024, 42

MK Rechtbank Oost-Brabant, 08-01-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:26](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e, 2.23, 2.33

Richtlijn industriële emissies (RIE) bijlage 1 categorie 5.3.b onder IV

Omgevingswet 5.1 lid 2

Besluit activiteiten leefomgeving (het Bal) 3.78

Invoeringswet Omgevingswet 4.13

OVERGANGSRECHT. OMGEVINGSWET. WABO-milieu. OMVANG VAN HET BEROEP. De omgevingsvergunning in het bestreden besluit is i.c. verleend met betrekking tot een inrichting die een activiteit omvat die is genoemd in categorie 5.3.b onder IV van de bijlage 1 bij de richtlijn industriële emissies (RIE). Dit is een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 3.78 van het Bal, namelijk het exploiteren van een ippc-installatie voor het verwijderen of nuttig toepassen van gevaarlijke afvalstoffen. De AWZI is een milieubelastende activiteit die dat exploiteren functioneel ondersteunt. Op basis van artikel 3.79 van het Bal is de genoemde milieubelastende activiteit in combinatie met de functionele ondersteunende activiteit vergunningplichtig. De omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, eerste lid onder e, van de Wabo geldt ingevolge artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1 tweede lid, van de Omgevingswet zodra het bestreden besluit onherroepelijk is. De vergunningsvoorschriften in het bestreden besluit blijven gelden als

vergunningsvoorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. De beperking van de looptijd die is verbonden aan het bestreden besluit geldt als een vergunningsvoorschrift op basis van artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2024, 46).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2024, 43

ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:116](#)

college van burgemeester en wethouders van Heerlen, appellant.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. AANVRAAG. BELANGHEBBENDE. VERWEZENLIJKE ACTIVITEIT. I.c. heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de coffeeshop niet kan worden aangemerkt als een verzoek van een belanghebbende en daarom niet als een aanvraag om een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Het college heeft het verzoek dus terecht niet als een aanvraag om een omgevingsvergunning in behandeling genomen. Geconcludeerd wordt dat zich een privaatrechtelijke belemmering voordoet in verband waarmee het project van [wederpartij] niet kan worden uitgevoerd. Dat [wederpartij], zoals hij stelt, de enige serieuze gegadigde is voor het perceel maakt dit niet anders. De gemeente is immers niet bereid een overeenkomst met [wederpartij] te sluiten.

[...] Bij brief van 29 september 2020 heeft het college de aanvraag van [wederpartij] om een omgevingsvergunning voor een coffeeshop buiten behandeling gelaten.

[...] 3.2. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 29 september 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2173](#), geldt bij de beoordeling van de belanghebbendheid de hoofdregel dat degene die een verzoek om vergunning indient in beginsel wordt verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op het verzoek. Dit kan anders zijn als het verzoek om het verlenen van een vergunning betrekking heeft op gronden die bij een ander in eigendom zijn of waarop een ander zakelijke rechten heeft. Als aannemelijk is gemaakt dat de voorgenomen activiteit niet kan worden verwezenlijkt omdat de rechthebbende daarvoor geen toestemming wil geven en er geen mogelijkheid bestaat om de activiteit te verwezenlijken tegen de wens van de rechthebbende in (bijvoorbeeld via onteigening of het opleggen van een gedoogplicht), dan is de verzoeker geen belanghebbende. In dat geval is het verzoek om vergunning geen aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Deze rechtspraak is ook van toepassing op een verzoek om een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, zoals hier het geval is.

3.3. Vaststaat dat niet [wederpartij] maar de gemeente eigenaar is van de grond waarop hij de coffeeshop wil exploiteren. De Afdeling constateert aan de hand van de inhoud van de brief van 29 september 2020 ook dat het college niet bereid is om toestemming aan [wederpartij] te verlenen voor het gebruik van die grond. Op 27 juni 2017 hebben [wederpartij] en de gemeente een

intentieovereenkomst gesloten. Hierin hebben zij zich tot doel gesteld om te onderzoeken of sprake kan zijn van een haalbaar en uitvoerbaar plan en of onderhandelingen kunnen worden gestart om te bezien of het aangaan van een overeenkomst tot de mogelijkheden behoort. Het college stelt dat de gemeente de intentieovereenkomst heeft opgezegd in de brief van 14 mei 2020 waarin het college laat weten de onderhandelingen met [wederpartij] niet te zullen starten. De Afdeling overweegt dat de vraag of de gemeente mocht besluiten om de onderhandelingen niet te starten in deze procedure niet aan de orde kan komen. Het is namelijk aan de burgerlijke rechter om te beoordelen of de gemeente verplicht was een positief vervolg te geven aan de intentieovereenkomst en toestemming aan [wederpartij] te verlenen. Omdat het college uitdrukkelijk heeft laten weten geen toestemming te verlenen voor het gebruik van de grond, moet het er voor worden gehouden dat er geen afspraak tussen partijen geldt op grond waarvan [wederpartij] aanspraak kan maken op de grond waarop hij zijn project wil uitvoeren. De Afdeling concludeert dat zich een privaatrechtelijke belemmering voordoet in verband waarmee het project van [wederpartij] niet kan worden uitgevoerd. Dat [wederpartij], zoals hij stelt, de enige serieuze gegadigde is voor het perceel maakt dit niet anders. De gemeente is immers niet bereid een overeenkomst met [wederpartij] te sluiten.

3.4. Uit het voorgaande volgt dat het college zich in de brief van 29 september 2020 terecht op het standpunt heeft gesteld dat de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de coffeeshop niet kan worden aangemerkt als een verzoek van een belanghebbende en daarom niet als een aanvraag om een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Het college heeft het verzoek dus terecht niet als een aanvraag om een omgevingsvergunning in behandeling genomen en de brief van 29 september 2020 is daarom geen besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. De Afdeling concludeert dat het college het bezwaar tegen de brief van 29 september 2020 terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard. De rechtbank heeft dat niet onderkend. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2024, 35).

JnB 2024, 44

MK ABRS, 10-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:46](#)

college van burgemeester en wethouders van Zaanstad.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 2, artikel 3 onderdeel 1

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VERGUNNINGVRIJ. BIJBEHOREND BOUWWERK.

HETZELFDE PERCEEL. Weigering omgevingsvergunning bouwen berging. Vast staat dat in dit geval de woning van [appellant] aan de [locatie 1] het hoofdgebouw is. Deze woning is op een ander kadastraal perceel is gelegen dan de locatie waarop de berging is voorzien. Die locatie is vanaf de woning van [appellant] bereikbaar via een smalle verbindingstrook, die eveneens in eigendom is van [appellant]. I.c. wordt geoordeeld dat de percelen niet kunnen worden aangemerkt als aaneengesloten stukken grond die visueel onderdeel van elkaar uitmaken. De Afdeling acht de smalle verbindingstrook tussen de percelen daarvoor, gelet op de ligging en geringe omvang van die strook, onvoldoende. Verder blijkt ook uit luchtfoto's van de locatie dat de percelen optisch niet één geheel vormen. De Afdeling acht hierbij van belang dat er een ander gebouw, de woning aan de [locatie 2], tussen de percelen is gelegen. Verder staat naast de voorziene berging een garage die behoort bij de woning aan de [locatie 2] en is een deel van het kadastrale perceel P 975 nodig om met een voertuig die garage te

bereiken. Gelet op de feitelijke actuele situatie heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de berging zich niet op hetzelfde perceel bevindt als het perceel waar het hoofdgebouw is gelegen en de berging dus geen bijbehorend bouwwerk is als bedoeld in artikel 1, aanhef en eerste lid, van bijlage II van het Bor. In verband daarmee is voor het realiseren van de berging op het perceel P 975 een omgevingsvergunning vereist.

JnB 2024, 45

MK ABRS, 10-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:44](#)

college van burgemeester en wethouders van Middelburg.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, 2.10 lid 1

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. STRIJD BESTEMMINGSPLAN. VOORWAARDELIJKE VERPLICHTING. Omgevingsvergunning bouwen 43 woningen. I.c. wordt geoordeeld dat artikel 5.2.1, aanhef en onder i, van de uitwerkingsplannen zo moet worden uitgelegd dat bij de beoordeling of een aanvraag voor een bouwplan voldoet aan de voorwaardelijke verplichting, niet alleen de hydrologische gevolgen van dat bouwplan op omliggende gronden op zichzelf moeten worden beschouwd, maar in samenhang met de hydrologische gevolgen op omliggende gronden als gevolg van het realiseren van andere al geplande of al gebouwde woningen of andere bouwwerken. Bij het voorgaande gaat het alleen om bouwwerken waarvoor al vergunning is verleend en niet om bouwwerken waarvoor dat nog niet is gebeurd. [...] 5. [...] In artikel 5.2.1, onder i, van de regels van beide uitwerkingsplannen is een identiek geformuleerde bouwregel als voorwaardelijke verplichting opgenomen die als volgt luidt: "op de percelen met de bestemming 'Wonen' mag alleen worden gebouwd indien dit geen negatieve hydrologische gevolgen heeft voor de omliggende gronden" (hierna: de voorwaardelijke verplichting). [...]

[...] Integrale beoordeling?

[...] 13.1. In deze procedure gaat het om drie bouwplannen waarvoor een omgevingsvergunning is verleend zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo. Het college moet de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwplan toetsen aan artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo en beoordelen of zich één of meer van de weigeringsgronden voordoen. Eén van de weigeringsgronden is dat de activiteit in strijd is met het geldende bestemmingsplan, of in dit geval het geldende uitwerkingsplan. Het college heeft in dat kader gezien of de aanvragen voor de bouwplannen van Mortiere fases 9B, 9D en 9E voldoen aan de voorwaardelijke verplichting. De Afdeling is van oordeel dat artikel 5.2.1, aanhef en onder i, van de uitwerkingsplannen zo moet worden uitgelegd dat bij de beoordeling of een aanvraag voor een bouwplan voldoet aan de voorwaardelijke verplichting, niet alleen de hydrologische gevolgen van dat bouwplan op omliggende gronden op zichzelf moeten worden beschouwd, maar in samenhang met de hydrologische gevolgen op omliggende gronden als gevolg van het realiseren van andere al geplande of al gebouwde woningen of andere bouwwerken. Voor die uitleg vindt de Afdeling van belang dat wanneer alleen acht zou worden geslagen op de hydrologische gevolgen van het bouwplan waarover een individuele vergunningaanvraag gaat en het plan in zoverre niet op bezwaren stuit, dit onverlet laat dat door cumulatieve effecten met andere ontwikkelingen in de omgeving toch negatieve hydrologische effecten op een perceel kunnen optreden. De Afdeling acht het in strijd met de planregel, en het belang dat deze beoogt te beschermen, als dat wordt toegelaten.

Bij het voorgaande gaat het alleen om bouwwerken waarvoor al vergunning is verleend en niet om bouwwerken waarvoor dat nog niet is gebeurd. Bij dat laatste wordt in beschouwing genomen dat uit

het stelsel van de Wabo voortvloeit dat iedere aanvraag om vergunning afzonderlijk moet worden beoordeeld. Daarbij past niet dat rekening wordt gehouden met toekomstige andere aanvragen, mede omdat het bestuursorgaan in beginsel niet kan afdwingen dat en zo ja, op welk moment, die andere aanvragen worden ingediend. Weliswaar biedt artikel 2.7 van de Wabo een regeling voor gevallen waarin onlosmakelijke activiteiten aan de orde zijn, maar om dergelijke activiteiten gaat het in deze zaken niet. [...]

JnB 2024, 46

MK Rechtbank Oost-Brabant, 08-01-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:26](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e, 2.23, 2.33

Richtlijn industriële emissies (RIE) bijlage 1 categorie 5.3.b onder IV

Omgevingswet 5.1 lid 2

Besluit activiteiten leefomgeving (het Bal) 3.78

Invoeringswet Omgevingswet 4.13

WABO-milieu. OVERGANGSRECHT. OMGEVINGSWET. OMVANG VAN HET BEROEP. De omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, eerste lid onder e, van de Wabo geldt ingevolge artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1 tweede lid, van de Omgevingswet zodra het bestreden besluit onherroepelijk is. De vergunningsvoorschriften in het bestreden besluit blijven gelden als vergunningsvoorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. De beperking van de looptijd die is verbonden aan het bestreden besluit geldt als een vergunningsvoorschrift op basis van artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet.

BEST BESCHIKBARE TECHNIEKEN (hierna: BBT). EVENREDIGHEID. Afvoer verontreinigd hemelwater. I.c. wordt geoordeeld dat de beperkingen aan de vergunning evenredig zijn gelet op de belangen en de omstandigheden van het geval.

Omdat ook met de strengere normen in voorschrift 1.7.9 mogelijk nog steeds niet kan worden voldaan aan de waterkwaliteitsdoelstellingen van het Beatrixkanaal, heeft het college tevens voldoende onderbouwd waarom de looptijd van de omgevingsvergunning wordt beperkt met toepassing van artikel 2.23 van de Wabo.

Besluit waarbij verweerder aan eiseres een omgevingsvergunning heeft verleend voor het bouwen en in gebruik nemen van een afvalwaterzuiveringsinstallatie. [...]

Omvang van het beroep

5.1 Eiseres heeft in haar beroepschrift betoogd dat in artikel 2.23 van de Wabo geen gronden zijn opgenomen om een tijdelijke vergunning te verlenen omdat niet zou zijn voldaan aan de best beschikbare technieken. Tijdens de zitting heeft eiseres laten weten dat zij niet langer betwist dat artikel 2.23 van de Wabo een grondslag biedt om de looptijd van de omgevingsvergunning te beperken. Zij is wel van mening dat deze beperking onvoldoende is gemotiveerd en zij verzet zich tegen de tijdelijke vergunningverlening. Eiseres heeft op de zitting de beroepsgrond gericht tegen voorschrift 1.7.10 ingetrokken. Zij heeft geen beroep ingesteld tegen voorschrift 1.7.9. Zij stelt wel beroep in tegen voorschriften 1.4.1, 1.7.3 en 1.7.4. [...]

5.2 In dit verband overweegt de rechtbank het volgende. De omgevingsvergunning in het bestreden besluit is verleend met betrekking tot een inrichting die een activiteit omvat die is genoemd in categorie 5.3.b onder IV van de bijlage 1 bij de richtlijn industriële emissies (RIE). Dit is een

milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 3.78 van het Besluit activiteiten leefomgeving (verder: het Bal), namelijk het exploiteren van een ippc-installatie voor het verwijderen of nuttig toepassen van gevaarlijke afvalstoffen. De AWZI is een milieubelastende activiteit die dat exploiteren functioneel ondersteunt. Op basis van artikel 3.79 van het Bal is de genoemde milieubelastende activiteit in combinatie met de functionele ondersteunende activiteit vergunningplichtig. De omgevingsvergunning op basis van artikel 2.1, eerste lid onder e, van de Wabo geldt ingevolge artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1 tweede lid, van de Omgevingswet zodra het bestreden besluit onherroepelijk is. De vergunningsvoorschriften in het bestreden besluit blijven gelden als vergunningsvoorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. De beperking van de looptijd die is verbonden aan het bestreden besluit geldt als een vergunningsvoorschrift op basis van artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet. [...]

Beperkingen vergunning

6.1 Eiseres stelt zich op het standpunt dat de AWZI voldoet aan de conclusies over best beschikbare technieken Afvalbehandeling (BBT)³, in het bijzonder BBT 20. De toegepaste technieken coagulatie en flocculatie in de AWZI worden namelijk in BBT 20 genoemd. [...]

6.4 De rechtbank is van oordeel dat het afstromen van verontreinigd hemelwater kan worden gezien als een emissie naar water. BBT 19 is ruim omschreven. Het hemelwater wordt verontreinigd nadat het in contact is gekomen met afval of met containers binnen de inrichting. Daarom is BBT 19 van toepassing. Het college heeft zich, gezien de systematiek van BBT 19 ten opzichte van BBT 20 en de onderscheiden doelstellingen (eerst voorkomen van lozing van afvalwater voordat aan zuivering wordt toegekomen), terecht op het standpunt gesteld dat BBT 19 van toepassing is en dat eerst aan BBT 19 moet worden getoetst voordat aan BBT 20 wordt toegekomen.

6.5 De onder BBT 19 e) genoemde techniek wordt niet toegepast. Eiseres heeft op de zitting pas laten weten dat het overkappen van het buitenterrein waarschijnlijk planologisch niet is toegestaan en daarom redelijkerwijs niet van haar kan worden gevergd om het overkappen als maatregel te treffen. Omdat dit argument pas zo laat naar voren is gebracht, heeft het college hier niet meer goed op kunnen reageren. De rechtbank laat dit argument daarom buiten beschouwing. Daarom gaat de rechtbank er van uit dat de onder BBT 19 e) genoemde techniek in beginsel wel toepasbaar is en dat BBT 19 dus niet in acht wordt genomen. [...]

7.4 De rechtbank stelt vast dat in voorschrift 1.7.9 strengere emissie-eisen worden gesteld dan de BBT-GEN eisen in tabel 6.2 bij BBT 20. Ook worden ten aanzien van meer stoffen emissie-eisen gesteld. Desgevraagd heeft het college op de zitting aangegeven dat dit ook de bedoeling is, om het milieu beter te beschermen. Deze normen zijn vooralsnog minder streng dan de waterkwaliteitsdoelstellingen voor het Beatrixkanaal.

7.5 Het college stelt terecht dat BBT 19 niet in acht wordt genomen. Eigenlijk had het college de omgevingsvergunning moeten weigeren gelet op artikel 2.14, eerste lid, onder c, onder 1, van de Wabo. Dat heeft het college niet gedaan, want het college neemt genoegen met de toepassing van de AWZI als 'end of pipe techniek' onder het stellen van strengere emissie-eisen en met een beperkte looptijd van de omgevingsvergunning. Op deze manier kan door monitoring worden onderzocht wat de resultaten van deze techniek zijn en of van eiseres in redelijkheid kan worden gevergd om verdergaande technieken toe te passen (zoals omgekeerde osmose, andere zuiveringstechnieken of toch het overkappen van het buitenterrein). De rechtbank begrijpt de bedoeling van het college aldus dat een tijdelijke oplossing wordt vergund in plaats van het

alternatief (weigeren en wederom verscherpt toezicht houden op de naleving van de oorspronkelijke vergunning). Dit staat niet met zoveel woorden in het bestreden besluit maar deze bedoeling is desgevraagd wel bevestigd door het college op de zitting. De rechtbank is van oordeel dat het college deze bedoeling beter had kunnen verwoorden in het bestreden besluit zelf en niet pas op zitting. In zoverre is in het bestreden besluit de toetsing aan artikel 2.14, eerste lid, onder c, onder 1, van de Wabo onvoldoende gemotiveerd.

7.6 Eiseres stelt naar het oordeel van de rechtbank terecht dat het verontreinigd hemelwater kan worden aangemerkt als afvalwater in de zin van BBT 20. In zoverre ligt BBT 20 in het verlengde van BBT 19. Dit betoog kan eiseres echter niet baten. De rechtbank is namelijk van oordeel dat het college strengere normen heeft mogen stellen dan de BBT-GEN eisen van tabel 6.1 van BBT 20. Volgens de rechtbank was het met deze beperkingen niet noodzakelijk om de gevraagde omgevingsvergunning geheel te weigeren. De rechtbank is van oordeel dat deze beperkingen evenredig zijn in relatie tot de belangen van eiseres respectievelijk het belang van het zoveel mogelijk behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen voor het Beatrixkanaal. Omdat ook met de strengere normen in voorschrift 1.7.9 mogelijk nog steeds niet kan worden voldaan aan de waterkwaliteitsdoelstellingen van het Beatrixkanaal, heeft het college tevens voldoende onderbouwd waarom de looptijd van de omgevingsvergunning wordt beperkt met toepassing van artikel 2.23 van de Wabo. Deze beperking van de looptijd biedt partijen de mogelijkheid om tijdelijk de proef op de som te nemen. Het college kan op basis van de monitoringsgegevens kijken of de AWZI werkt en ook of er alternatieven beschikbaar zijn of komen waardoor wel aan BBT 19 dan wel de waterkwaliteitsdoelstellingen van het Beatrixkanaal kan worden voldaan. Dat is beter dan de gevraagde omgevingsvergunning geheel te weigeren en door te gaan met het intensieve handhavingstoezicht op het bedrijf. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat het waterschap geen beroep heeft ingesteld tegen het bestreden besluit. Kort samengevat is de rechtbank van oordeel dat de beperkingen aan de vergunning evenredig zijn gelet op de belangen en de omstandigheden van het geval. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet" (JnB 2024, 42).

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 14-12-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:9077](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- MK Rechtbank Overijssel, 12-01-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:204](#);

- Rechtbank Midden-Nederland, 21-12-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:6875](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2024, 47

MK ABRS, 17-01-204, [ECLI:NL:RVS:2024:129](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. POSITIEVE WEIGERING. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het college niet bevoegd is een natuurvergunning te verlenen voor een activiteit die niet vergunningplichtig is. Verwijzing naar ABRS 05-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2587](#), r.o. 9.1-9.2. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het college i.c. de aanvraag moest afwijzen. Aan de wens van [appellanten] om uit oogpunt van rechtszekerheid toch een toestemmingsbesluit te nemen bestaat binnen de Wnb geen ruimte. De wetgever heeft het voornemen om projecten waarbij sprake is van intern salderen weer vergunningplichtig te maken, maar de keuze om dit te doen en de wijze waarop is aan de wetgever. Daarop vooruitlopen is niet mogelijk.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college de aanvraag van [appellanten] voor een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming (hierna: natuurvergunning) voor de exploitatie van de pluimveehouderij aan de [locatie] in Vinkel geweigerd, omdat een vergunning niet nodig is. [...]

[...] 5. Tussen partijen is niet in geschil dat de aangevraagde situatie ten opzichte van de referentiesituatie niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op de relevante Natura 2000-gebieden. Dat betekent, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, dat op voorhand op grond van objectieve gegevens is uitgesloten dat de aangevraagde activiteit significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden.

5.1. Met de inwerkingtreding van de Spoedwet aanpak Stikstof op 1 januari 2020 is onder meer artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gewijzigd. Projecten die geen significante gevolgen kunnen hebben, zoals in dit geval omdat zij niet leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie, zijn hierdoor niet langer vergunningplichtig (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 21 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:71](#), onder 17.2 en 17.3).

5.2. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het college niet bevoegd is een natuurvergunning te verlenen voor een activiteit die niet vergunningplichtig is. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 5 juli 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2587](#), onder 9.1-9.2. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het college de aanvraag moest afwijzen. De uitspraak van de rechtbank Noord-Holland waarnaar [appellanten] verwijst leidt niet tot een ander oordeel.

5.3. Met de rechtbank is de Afdeling zich ervan bewust dat het vervallen van de vergunningplicht gevolgen heeft voor ondernemers, derden en de natuur en tot meer rechtsonzekerheid kan leiden. Op grond van de nu geldende wetgeving in de Wet natuurbescherming is het echter niet mogelijk om een natuurvergunning te verlenen voor de in de aanvraag aangegeven exploitatie van de pluimveehouderij van [appellanten]. Aan de wens van [appellanten] om uit oogpunt van rechtszekerheid toch een toestemmingsbesluit te nemen bestaat binnen de Wet natuurbescherming geen ruimte. De wetgever heeft weliswaar het voornemen geuit om projecten waarbij sprake is van

intern salderen weer vergunningplichtig te maken, maar de keuze om dit te doen en de wijze waarop is aan de wetgever. Daarop vooruitlopen is, anders dan [appellanten] wenst, niet mogelijk.

5.4. Voor de beoordeling van het hoger beroep is een bespreking van de betekenis van een positieve weigering bij andere toekomstige besluiten niet nodig. Daarom komt de Afdeling daar in deze uitspraak niet aan toe. De betekenis van een positieve weigering bij een wijziging of uitbreiding van een activiteit of bij wijziging van regelgeving, kan aan de orde worden gesteld in een procedure over een besluit dat in het kader daarvan wordt genomen. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet" (JnB 2024, 38).

JnB 2024, 48

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:131](#)

college van gedeputeerde staten van Gelderland, appellanten.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. POSITIEVE WEIGERING. PROCESBELANG.

De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het college niet bevoegd is een natuurvergunning te verlenen voor een activiteit die niet vergunningplichtig is. Verwijzing naar ABRS 05-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2587](#), r.o. 9.1-9.2. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het college i.c. de aanvraag moest afwijzen en dat [appellante sub 1] met haar beroep niet kan bereiken dat aan haar alsnog een vergunning wordt verleend. [Appellante sub 1] betoogt wel terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het beroep voor zover dat door haar is ingesteld, niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van procesbelang. Tegen de positieve weigering kan beroep worden ingesteld en daarin kan, zoals [appellante sub 1] heeft gedaan, aan de orde worden gesteld of artikel 2.7 van de Wnb in het concrete geval van toepassing is en ruimte biedt voor de verlening van een vergunning. Als dan wordt vastgesteld dat een activiteit niet vergunningplichtig is, dan is het beroep ongegrond.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college de aanvraag van [appellante sub 1] voor een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming (hierna: natuurvergunning) voor de wijziging van de vleeskalverenhouderij aan de [locatie] in Putten geweigerd, omdat een vergunning niet nodig is.

[...] 5.5. De Afdeling stelt vast dat tussen partijen niet in geschil is dat de aangevraagde situatie ten opzichte van de referentiesituatie niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op de relevante Natura 2000-gebieden. Dat betekent, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, dat op voorhand op grond van objectieve gegevens is uitgesloten dat de aangevraagde activiteit significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden.

5.6. Met de inwerkingtreding van de Spoedwet aanpak Stikstof op 1 januari 2020 is onder meer artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gewijzigd. Projecten die geen significante gevolgen kunnen hebben, zoals in dit geval omdat zij niet leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie, zijn hierdoor niet langer vergunningplichtig (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 21 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:71](#), onder 17.2 en 17.3).

5.7. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college niet bevoegd is een natuurvergunning te verlenen voor een activiteit die niet vergunningplichtig is. De Afdeling verwijst hiervoor naar haar uitspraak van 5 juli 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2587](#), onder 9.1-9.2. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het college de aanvraag moest afwijzen en

dat [appellante sub 1] met haar beroep niet kan bereiken dat aan haar alsnog een vergunning wordt verleend. De uitspraak van de rechtbank Noord-Holland waarnaar [appellante sub 1] verwijst, leidt niet tot een ander oordeel. Dat geldt ook voor wat [appellante sub 1] stelt over artikel 2.4 van de Wet natuurbescherming. Het college diende, nu [appellante sub 1] een aanvraag voor een natuurvergunning heeft ingediend, daarop een beslissing te nemen. Dat het college op grond van artikel 2.4 van de Wet natuurbescherming bevoegd is om verplichtingen op te leggen om handelingen overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften uit te voeren of handelingen niet uit te voeren of te staken, staat daar los van.

[appellante sub 1] betoogt wel terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het beroep voor zover dat door haar is ingesteld, niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van procesbelang. Tegen de positieve weigering kan beroep worden ingesteld en daarin kan, zoals [appellante sub 1] heeft gedaan, aan de orde worden gesteld of artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming in het concrete geval van toepassing is en ruimte biedt voor de verlening van een vergunning. Als dan wordt vastgesteld dat een activiteit niet vergunningplichtig is, dan is het beroep ongegrond. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2024, 33).

JnB 2024, 49

Voorzieningenrechter ABRS, 12-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:68](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, verzoeker.

Wet natuurbescherming (Wnb)

NATUURBESCHERMING. VERZOEK HANDHAVING. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. PAS-MELDER. LEGALISATIE. VOVO. BELANGENAFWEGING. De vraag of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college nog niet goed heeft gemotiveerd dat handhaving onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen natuurdoelen, is een complexe rechtsvraag waarvoor deze voorlopige voorzieningenprocedure zich niet leent. De belangenafweging tussen het natuurbelang en individuele bedrijfsbelangen in deze zaak waar het gaat om PAS-melders die het college moet maken bij een nieuw besluit op bezwaar, staat niet op zichzelf. Vergelijkbare afwegingen komen voor in diverse andere zaken. In drie daarvan zal de Afdeling naar verwachting in het eerste kwartaal van dit jaar uitspraak doen en zal meer duidelijk worden over hoe het college die afweging op een goede manier kan maken. De voorzieningenrechter is daarom van oordeel dat het zinvol is dat het college een nieuw besluit op het bezwaar neemt op moment dat het heeft kennisgenomen van de verwachte uitspraken.

[...] 1. Deze procedure draait om een verzoek om handhaving van MOB aan het college uit 2014 om op te treden tegen een vleesvarkensstal van veehouderij [naam belanghebbende]. MOB verwijt het college niet actief te handhaven en niet de stal te sluiten. Het college wil dat op dit moment niet, omdat [belanghebbende] een PAS-melder is. Hij zou op korte termijn in aanmerking komen voor legalisatie waardoor handhaven op dit moment onevenredig is.

1.1. De rechtbank heeft geoordeeld dat het college in het besluit van 4 april 2023 nog steeds niet goed heeft gemotiveerd waarom handhaving onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen natuurdoelen. Hiertegen heeft het college hoger beroep ingesteld. Het college vraagt nu de voorzieningenrechter te bepalen dat het geen nieuw besluit op het bezwaar hoeft te nemen totdat de Afdeling op dit hoger beroep heeft beslist.

[...] Uitgangspunt bij de beoordeling

2. Op zitting heeft het college toegelicht dat [belanghebbende] een PAS-melder is die in het legalisatieprogramma zit en dat het college bezig is met legaliseren van de vleesvarkensstal in kwestie. De voorzieningenrechter neemt dit als uitgangspunt bij de beoordeling van het verzoek. Deze handhavingprocedure is namelijk niet geschikt om te toetsen of [belanghebbende] uiteindelijk aan de voorwaarden van het legalisatieprogramma voldoet. Dit betekent dat de voorzieningenrechter niet ingaat op het betoog van MOB dat [belanghebbende] een 'valse' PAS-melder is omdat hij niet aan de voorwaarden van het legalisatieprogramma voldoet. Dat argument kan zo nodig een rol spelen op moment dat de vergunning in het kader van het legalisatieprogramma wordt verleend. Het uitgangspunt dat [belanghebbende] in het legalisatieprogramma zit, betekent ook dat het betoog van [belanghebbende] dat hij voldoende eigen stikstofruimte heeft ten opzichte van de referentiesituatie en daarom geen vergunning nodig heeft, in deze voorlopige voorzieningsprocedure niet aan de orde komt.

[...] Belangenafweging

3. Deze voorlopige voorzieningsprocedure leent zich niet voor behandeling van complexe juridische rechtsvragen. De vraag of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college nog niet goed heeft gemotiveerd dat handhaving onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen natuurdoelen, is zo'n complexe rechtsvraag. Het ligt daarom voor de hand om een beslissing op het verzoek te baseren op een belangenafweging. In die belangenafweging moet aan de ene kant worden gewogen dat er een legalisatieprogramma bestaat en een wettelijk vastgelegd voornemen om alle PAS-melders in 2025 te legaliseren. Ook zijn concrete acties om te legaliseren ingezet, maar is op dit moment niet al duidelijk op welke termijn dat tot legalisatie van de bedrijfsvoering van [belanghebbende] leidt. Verder moeten de financiële belangen van [belanghebbende] worden gewogen. Aan de andere kant moet de beginselplicht tot handhaven worden gewogen waar bijkomt dat er de uitspraak van de rechtbank is die in beginsel moet worden opgevolgd, alsmede het natuurbelang waarvoor verzoeker opkomt.

4. De belangenafweging tussen het natuurbelang en individuele bedrijfsbelangen in deze zaak waar het gaat om PAS-melders die het college moet maken bij een nieuw besluit op bezwaar, staat echter niet op zichzelf. Vergelijkbare afwegingen komen voor in diverse andere zaken. In drie daarvan - nrs. 202106907/1/R2, 202201726/1/R2 en 202203831/1/R2 - zal de Afdeling naar verwachting in het eerste kwartaal van dit jaar uitspraak doen en zal meer duidelijk worden over hoe het college die afweging op een goede manier kan maken. De voorzieningenrechter is daarom van oordeel dat het zinvol is dat het college een nieuw besluit op het bezwaar neemt op moment dat het heeft kennisgenomen van de verwachte uitspraken. Daarmee is niet alleen [belanghebbende] gediend, maar ook het natuurbelang.

[...] Conclusie

5. De voorzieningenrechter wijst het verzoek daarom toe in die zin dat de termijn om een nieuw besluit te nemen wordt verlengd. Het college moet binnen vier weken na de uitspraken in zaken nrs. 202106907/1/R2, 202201726/1/R2 en 202203831/1/R2 een nieuw besluit op het bezwaar nemen met in achtneming van de uitspraak van de rechtbank én voormelde uitspraken van de Afdeling. De voorzieningenrechter wijst het verzoek evenwel af voor zover het college heeft gevraagd dat het geen nieuw besluit hoeft te nemen totdat de Afdeling op het hoger beroep in deze zaak heeft beslist. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2024, 50

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:153](#)

dagelijks bestuur van het Waterschap Noorderzijlvest, verweerder.

Waterwet

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.3 aanhef en onder a

WATERWET. OVERGANGSRECHT. WATERWET. VERZOEK HANDHAVING. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een verzoek om handhaving van de Waterwet is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet, dan blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt. Het verzoek om handhaving ziet mede op de Waterwet en is gedaan op 23 december 2019. Dat betekent dat in dit geval de Waterwet, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet" (JnB 2024, 39).

JnB 2024, 51

Rechtbank Den Haag, 27-12-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:21173](#)

college van dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland, verweerder.

Waterwet

Keur Rijnland 2020 (hierna: Keur) 3.2 lid 1

WATERWET. EVENREDIGHEID. Weigering waterwetvergunning. I.c. heeft verweerder aangegeven dat het door de gemeente extra gegraven water onverlet laat dat eiser op grond van artikel 3.2, eerste lid, van de Keur de compensatie zelf moet realiseren. Overwogen wordt dat de Keur en de Uitvoeringsregels geen bepaling kennen die erin voorziet dat vrijstelling van de compensatieplicht wordt verleend indien het (vrijwel) onmogelijk is om het verlies aan bergend vermogen te compenseren. Voor zover eiser stelt dat het onevenredig is dat hij daarom niet kan dempen, wordt hij hierin niet gevolgd. Het belang van eiser bij het (ongecompenseerd) dempen weegt namelijk niet op tegen het belang bij behoud van het bergend vermogen van het oppervlaktewaterlichaam.

JnB 2024, 52

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 15-12-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:9101](#)

dagelijks bestuur van waterschap Scheldestromen, verweerder.

Waterwet 2.1 lid 1, 6.21

Keur watersysteem Waterschap Scheldestromen 2012 (hierna: Keur) 4.1 lid 5 t/m 7

WATERWET. I.c. wordt geoordeeld dat eiseres terecht heeft gesteld dat het dagelijks bestuur bij de beoordeling van de aanvraag een te beperkt beoordelingskader heeft gehanteerd door daarbij alleen de doelstelling uit artikel 2.1, eerste lid, onder a van de Waterwet te betrekken en niet ook de doelstellingen van artikel 2.1, eerste lid, onder b en c. Dat met artikel 4.1, vijfde, zesde en zevende lid van de Keur enkel zou zijn beoogd de waterveiligheid te beschermen,

laat onverlet dat bij de beoordeling van de aanvraag gelet op artikel 6.21 van de Waterwet alle doelstellingen die worden genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet moeten worden betrokken. Uit de door het dagelijks bestuur aangehaalde uitspraak van de ABRS van 18-09-2019 ([ECLI:NL:RVS:2019:3169](#)) volgt niet iets anders.

Overige jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Gelderland, 06-07-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:3809](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2024, 53

MK CRvB, 05-12-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2516](#)

college van burgemeester en wethouders van Leeuwarden.

Participatiewet (Pw)

PARTICIPATIEWET. Appellant heeft geen duidelijkheid verschaft over de herkomst van bedragen waarmee hij heeft gegokt en hij heeft gegevens op de [X]-rekening weggelakt. Daarmee is onduidelijk of appellant kan beschikken over een mogelijke bron van inkomen of aanwezig vermogen. Niet het gokken, maar de onduidelijkheid over inkomen en vermogen staat eraan in de weg dat het college het recht op bijstand kan vaststellen. Geen sprake van willekeur. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2024, 54

MK CRvB, 10-01-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:56](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest)

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) 1.1.1, 1.2.1

WMO 2015. Afwijzing van de aanvraag voor een maatwerkvoorziening opvang en de weigering tot de noodopvang terecht.

4.3. Het standpunt dat appellante niet in staat is zich te handhaven in de samenleving, wordt niet gevolgd. Appellante moet in staat worden geacht zelf in onderdak voor haar en haar zoon te voorzien. [...]

4.4. Dit betekent dat het college de aanvraag voor een maatwerkvoorziening opvang terecht heeft afgewezen.

De weigering van toegang tot de noodopvang

4.5. Het beroep op artikel 20 van het VWEU slaagt niet. Het onthouden van noodopvang dakloze gezinnen betekent immers niet dat de zoon van appellante gedwongen wordt het grondgebied van

de Unie te verlaten. Evenmin is aannemelijk dat anderszins aan de nuttige werking van artikel 20 van het VWEU afbreuk wordt gedaan. Uit de rechtspraak van het Hof valt niet op te maken dat een recht op (nood)opvang deel uit moet maken van de door artikel 20 van het VWEU gewaarborgde rechten. [...]

4.6. Dit neemt niet weg dat uit het arrest CG van het Hof van 15 juli 2021, C-709/20, [ECLI:EU:C:2021:602](#) voortvloeit dat de Unieburger, zeker als deze zich in een kwetsbare positie bevindt, onder waardige omstandigheden binnen de Unie moet kunnen leven. De weigering van noodopvang dakloze gezinnen mag er dan ook niet toe leiden dat de Unieburger wordt blootgesteld aan een concreet en reëel risico op schending van zijn grondrechten, zoals verankerd in de artikelen 1, 7 en 24 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest).

4.7. Appellante heeft een beroep gedaan op deze bepalingen, maar dit beroep treft geen doel. Naar het oordeel van de Raad is onvoldoende aannemelijk geworden dat de weigering van de noodopvang dakloze gezinnen tot gevolg heeft dat de minderjarige zoon van appellante geen menswaardig bestaan kan leiden, dan wel dat een reëel risico bestaat op schending van zijn grondrechten. Appellante heeft in het verleden gewerkt en niet gebleken is dat zij nu buiten staat is om te werken. Appellante krijgt een bijstandsuitkering en inmiddels ook gezinsbijslagen, waarmee zij geacht wordt te kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan van haar en haar minderjarige zoon. Appellante heeft in het verleden zelf in onderdak voorzien en het college heeft zich ervan vergewist dat appellante ook in de periode in geding niet door intrinsieke omstandigheden buiten staat was zelf in onderdak voor haar en haar gezin te voorzien. Daar komt bij dat appellante niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij vanaf het moment dat zij de woning van haar ex-partner heeft verlaten al het mogelijke heeft gedaan om in Nederland onderdak te krijgen.

4.8. Voor het stellen van prejudiciële vragen ziet de Raad geen aanleiding. [...]

Conclusie en gevolgen

4.9. Het hoger beroep slaagt dus niet. Dit betekent dat de afwijzing van de aanvraag voor een maatwerkvoorziening opvang en de weigering tot de noodopvang in stand blijven.

5. De Raad voegt aan het voorgaande nog het volgende toe. De Raad wordt in zaken als deze, die gaan over opvang, geconfronteerd met de gevolgen van de woningnood. Zoals eerder is overwogen vindt de Raad dit een zeer zorgelijke ontwikkeling. [...] De Raad doet (opnieuw) een dringend beroep op de centrale overheid om in samenwerking met lagere overheden en instanties op zeer korte termijn een oplossing te zoeken voor dit maatschappelijk probleem.

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2024, 55

MK CRvB, 18-01-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:102](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-1)

NOW. DEFINITIEVE VASTSTELLING VAN DE SUBSIDIE VOOR LOONKOSTEN. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is geen sprake van een extra korting, omdat van betrokkene kan worden verwacht dat zij de loonsom die zij in de referentiemaand met haar omzet kan financieren, ook in de subsidieperiode kan financieren. Afweging van de nadelige gevolgen van het besluit in verhouding tot het doel daarvan leidt dan ook tot de conclusie dat het vaststellen van de subsidie op een lager bedrag dan bij het besluit van 15 april 2020 is verleend, niet onevenredig is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Studiefinanciering

JnB 2024, 56

MK CRvB, 10-01-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:39](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 14

Eerste Protocol bij het EVRM (EP) 2

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 2.2 lid 1 aanhef en onder c

Besluit studiefinanciering 2000 (Bsf 2000) 3

STUDIEFINANCIERING. De rechtbank heeft terechtig geoordeeld dat de verblijfsvergunning van de vader van appellant, voor bepaalde tijd met de beperking ‘arbeid in loondienst’, berust op een eigen keuze en dat van een humanitair schrijnende situatie niet is gebleken. De weigering studiefinanciering toe te kennen op grond van de verblijfsstatus van appellant is niet in strijd met artikel 14 van het EVRM in combinatie met artikel 2 van het EP.

JnB 2024, 57

MK CRvB, 10-01-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:37](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Grondwet (Gw) 81

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 10a.8 lid 2, 11.5 lid 1

STUDIEFINANCIERING. TERUGBETALING STUDIESCHULD. DRAAGKRACHT.

HARDHEIDSCLAUSULE. De wetgever heeft er volgens de bepalingen en de ontstaansgeschiedenis van de Wsf 2000 nadrukkelijk niet voor gekozen dat bij het vaststellen van de draagkracht rekening wordt gehouden met het besteedbaar inkomen of de hoogte van het individuele uitgavenpatroon van de debiteur. Dat het leven in Noorwegen duurder is en dat appellant schulden heeft in Noorwegen zijn dan ook op zichzelf gezien geen omstandigheden die maken dat de minister moet afwijken van artikel 10a.8 van de Wsf 2000. Verder is niet gebleken van zeer bijzondere individuele omstandigheden op grond waarvan geoordeeld moet worden dat het bestreden besluit onevenredige gevolgen voor appellant heeft. De minister heeft geen aanleiding hoeven zien om, onder toepassing van de hardheidsclausule, de betalingsverplichting van appellant op nihil vast te stellen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

MVV

JnB 2024, 58

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 29-11-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:21339](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 2 a

Richtlijn 2003/86/EG 4 lid 1, 16 lid 1 b

MVV. NAREIS. Weliswaar moet ervan worden uitgegaan dat eiseres en referente geen werkelijk gezinsleven leidden in de periode voorafgaande aan de vlucht van referente, maar daarna is gebleken van de wil van betrokkenen om daadwerkelijk een gezinsband te creëren. Daarbij is van belang dat die wil er al was toen eiseres nog minderjarig was: destijds al had referente de onderhavige mvv-aanvraag ingediend, ondersteunde referente eiseres financieel en (video)belden ze met elkaar meerdere malen per dag. Anders dan de staatssecretaris meent, kan een gezinsband tussen een moeder en haar minderjarig kind (weer) worden gecreëerd (zie met name punt 67 van het arrest van het Hof van Justitie van 1 augustus 2022, X.C., [ECLI:EU:C:2022:618](#)). Het voorgaande betekent dat de staatssecretaris de afwijzing van deze mvv-aanvraag op grond van artikel 16, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gezinsherenigingsrichtlijn ondeugdelijk heeft gemotiveerd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2024, 59

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:32](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55/EG) 4, 6, 7

Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 2

Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2409 1

ASIEL. De tijdelijke bescherming van derdelanders die op basis van een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne rechtmatig verblijf hadden en die zich voor 19 juli 2022 in Nederland hebben laten inschrijven in de basisregistratie personen, kon niet door de staatssecretaris worden beëindigd op 4 september 2023. Op grond van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming eindigt van rechtswege de tijdelijke bescherming van deze derdelanders wel op 4 maart 2024. Het is aan de staatssecretaris om te bepalen in welke vorm hij dit aan de betreffende derdelanders meedeelt. Dit oordeel heeft geen gevolg voor de vraag of derdelanders in aanmerking kunnen komen voor een verblijfsvergunning op een andere grond, zoals asiel.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2024, 60

MK ABRS, 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:63](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2011/95/EU 10 lid 1 e

ASIEL. De staatssecretaris mag bij de beoordeling van de vervolgingsgrond “politieke overtuiging” in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn niet meer als eis stellen dat sprake moet zijn van een fundamentele politieke overtuiging. De staatssecretaris heeft aangegeven dat het beleid op dit moment in strijd is met de Kwalificatierichtlijn. Het is aan hem om in het licht van dit arrest een aangepaste werkwijze te formuleren en te hanteren.

Verhouding arrest en huidig beleid

11. Uit de voorgaande punten van het arrest van het Hof [van 21 september 2023, S en A, [ECLI:EU:C:2023:688](#)] volgt dat de staatssecretaris bij de beoordeling van de vervolgingsgrond politieke overtuiging in de zin van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn niet meer als eis mag stellen dat sprake moet zijn van een fundamentele politieke overtuiging. De staatssecretaris heeft in zijn reactie op het arrest laten weten dat het bestreden besluit is gebaseerd op een, in algemene zin, onjuiste uitleg en uitwerking van het toetsingskader in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Kwalificatierichtlijn. Daarom wordt het beleid in paragraaf C2/3.2 van de Vc 2000 aangepast, aldus de staatssecretaris. De Afdeling verduidelijkt in dit verband dat de beoordeling van de vervolgingsgrond politieke overtuiging in het huidige beleid niet correct is uitgewerkt.

Verder volgt uit het arrest dat bij de beoordeling van de zwaarwegendheid moet worden betrokken welke door de gestelde politieke overtuiging gemotiveerde activiteiten de vreemdeling bij terugkeer zou willen verrichten of hoe hij of zij anderszins zijn of haar opvatting, mening of gedachte zou willen uiten, en wat de gevolgen daarvan zouden zijn. Bij deze beoordeling van de gegrondheid van de vrees is de sterkte van die politieke overtuiging en de mate waarin deze overtuiging wordt geuit of eventueel door hem zal worden geuit een relevant element, overeenkomstig artikel 4, derde lid, van de Kwalificatierichtlijn. Hierbij moeten de specifieke persoonlijke situatie van een vreemdeling en de meer algemene context van het land van herkomst worden betrokken, zoals het Hof heeft overwogen in het arrest, onder punten 45 tot en met 49. Het is echter niet vereist dat de overtuiging zo diepgeworteld is dat een vreemdeling bij terugkeer naar het land van herkomst het uiten ervan niet achterwege zou kunnen laten en daardoor slachtoffer zou kunnen worden van daden van vervolging. Gevolgen van het arrest

12. De staatssecretaris heeft aangegeven dat het beleid op dit moment in strijd is met de Kwalificatierichtlijn. Het is aan hem om in het licht van dit arrest een aangepaste werkwijze te formuleren en te hanteren. De staatssecretaris heeft dus onvoldoende inzichtelijk gemaakt op welke wijze in algemene zin het onderzoek naar en de beoordeling van een door een vreemdeling gestelde politieke overtuiging en de daaruit volgende vrees voor vervolging plaatsvindt, als een vreemdeling stelt bij terugkeer te vrezen voor vervolging wegens het willen uiten van een politieke overtuiging. Hierdoor is het voor de bestuursrechter niet mogelijk om daadwerkelijk en effectief te toetsen hoe de staatssecretaris in dit soort gevallen het onderzoek en de beoordeling verricht en of concrete besluiten over een gestelde politieke overtuiging en de daaruit voortvloeiende vrees voor vervolging zorgvuldig worden voorbereid en deugdelijk worden gemotiveerd. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 8 juli 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:2170](#), onder 7-7.7.

13. Gelet op het voorgaande oordeelt de Afdeling dat de enige grief van de staatssecretaris over de beoordeling van een beschermingswaardige politieke overtuiging niet slaagt. De staatssecretaris heeft in zijn reactie op het arrest zelf aangegeven dat zijn enige grief niet kan slagen. Hij heeft dan ook tevergeefs geklaagd over het oordeel van de rechtbank dat onvoldoende inzichtelijk is op welke wijze hij heeft beoordeeld of bij de vreemdeling van een gestelde fundamentele politieke overtuiging sprake is. Bovendien heeft de staatssecretaris aangekondigd dat hij zo spoedig mogelijk na deze uitspraak een nieuw besluit neemt en daarbij ook de meest recente en actuele landeninformatie over

Soedan betreft. Hieruit volgt dat het voorliggende besluit, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, niet zorgvuldig is voorbereid en niet deugdelijk is gemotiveerd.

14. In de verwijzingsuitspraak, onder 3, heeft de Afdeling al overwogen dat de eerste en tweede grief van het incidenteel hoger beroep van de vreemdeling niet slagen. In de derde en vierde grief klaagt de vreemdeling tevergeefs over het oordeel van de rechtbank dat het relatieve belang en de sterkte van de politieke overtuiging van een vreemdeling factoren zijn die van belang zijn voor de beoordeling van deze vervolgingsgrond, waaronder de beoordeling of de autoriteiten op de hoogte zullen raken van de politieke overtuiging van de vreemdeling. Uit het arrest van het Hof volgt namelijk dat de sterkte van de politieke overtuiging en eventueel verrichte activiteiten om die overtuiging uit te dragen wel degelijk relevante elementen zijn voor de beoordeling van de gegrondheid van de vrees voor vervolging.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2024, 61

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 22-12-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:21288](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 1 a b

ASIEL. Uit de beschikbare informatie over terugkeer naar Afghanistan wordt niet duidelijk of Afghanen die een lange periode in een westers land hebben verbleven en terugkeren, na de machtsovername door de Taliban daardoor problemen ondervinden. De rechtbank vindt dat verweerder onvoldoende heeft uitgelegd waarom eisers westerse levensstijl in combinatie met zijn gebrekkige beheersing van de taal, beide niet in geschil, niet kan worden aangemerkt als een moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen kenmerk, waardoor eiser zich niet zal kunnen aanpassen aan de thans geldende normen en waarden in Afghanistan of daartoe de gelegenheid niet krijgt, zodat hij in de negatieve belangstelling van de Taliban zal komen te staan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2024, 62

HvJEU (Grote kamer), 16-01-2024, [ECLI:EU:C:2024:47](#)

Intervyuirasht organ na DAB pri MS.

Richtlijn 2011/95/EU 2 d f, 4, 6 c, 9 lid 1 lid 2 lid 3, 10 lid 1 d, 15 a b

KWALIFICATIERICHTLIJN. Vrouwen kunnen in hun geheel worden geacht te behoren tot een sociale groep in de zin van richtlijn 2011/95/EU en in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus als zij voldoen aan de in die richtlijn vastgestelde voorwaarden. Dit is het geval als zij in hun land van herkomst op grond van hun geslacht blootgesteld zijn aan lichamelijk of geestelijk geweld, waaronder seksueel geweld en huiselijk geweld. Indien niet is voldaan aan de voorwaarden voor de verlening van de vluchtelingenstatus, komen zij in aanmerking voor de subsidiairebeschermingsstatus als zij een reëel risico lopen om te worden gedood of het slachtoffer te worden van geweld.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 10, lid 1, onder d), van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn], moet aldus worden uitgelegd dat naargelang van de omstandigheden in het land van herkomst, zowel vrouwen uit dat land in hun geheel als meer beperkte groepen van vrouwen die een bijkomende gemeenschappelijke eigenschap delen, kunnen worden geacht te behoren tot „een bepaalde sociale groep”, wat een „grond van vervolging” kan vormen die tot verlening van de vluchtelingenstatus kan leiden.

2) Artikel 9, lid 3, van richtlijn 2011/95 moet aldus worden uitgelegd dat wanneer een verzoeker stelt te vrezen voor vervolging in zijn land van herkomst door niet-overheidsactoren, niet hoeft te worden aangetoond dat er een verband bestaat tussen een van de in artikel 10, lid 1, van richtlijn 2011/95 genoemde gronden van vervolging en de betreffende daden van vervolging indien er een verband kan worden vastgesteld tussen een van die gronden van vervolging en het ontbreken van bescherming tegen die daden door de in artikel 7, lid 1, van die richtlijn bedoelde actoren van bescherming.

3) Artikel 15, onder a) en b), van richtlijn 2011/95 moet aldus worden uitgelegd dat het begrip „ernstige schade” zich uitstrekt tot de daadwerkelijke dreiging dat een familielid of de gemeenschap van een verzoeker hem zal doden of hem geweld zal aandoen wegens de vermeende schending van culturele, religieuze of traditionele normen, en dat dit begrip dus kan leiden tot de verlening van de subsidiairebeschermingsstatus in de zin van artikel 2, onder g), van die richtlijn.

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2024, 63

MK ABRS, 12-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:84](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) 604/2013 23 lid 2 lid 3

Verordening (EU) 603/2013 9 lid 1 lid 2

DUBLINVERORDENING. Uit artikel 23, tweede en derde lid, van de Dublinverordening volgt niet dat de in de Eurodacverordening neergelegde termijnen voor het afnemen van vingerafdrukken (72 uur) en het afwachten van een reactie van het Eurodac-systeem (24 uur) bepalend zijn voor het moment waarop een terugnameverzoek moet worden ingediend. Voor alle verzoeken tot terugname geldt dat ze uiterlijk binnen drie maanden na de indiening van een asielverzoek moeten worden gedaan.

1.2. Tussen partijen is niet in geschil dat de vreemdeling zijn asielaanvraag op 7 mei 2023 heeft ingediend en dat de staatssecretaris op 15 mei 2023 de vingerafdrukken van de vreemdeling heeft genomen en deze naar het Eurodac-systeem heeft gestuurd. Ook is niet in geschil dat dit nemen en toezenden niet binnen de in artikel 9, eerste lid, van de Eurodacverordening genoemde termijn is gebeurd. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat uit de Eurodac- en Dublinverordening niet volgt dat het niet halen van de in de Eurodacverordening neergelegde termijn voor het nemen en toezenden van vingerafdrukken betekent dat de verantwoordelijkheid voor de behandeling van het asielverzoek is overgegaan op Nederland.

De rechtbank is er vervolgens ten onrechte van uit gegaan dat de in de Eurodacverordening genoemde termijnen wel bepalend zijn voor de in artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening genoemde termijn van twee maanden of voor het moment waarop die termijn uiterlijk begint te lopen. Uit artikel 23, tweede en derde lid, van de Dublinverordening volgt namelijk niet dat de in de Eurodacverordening neergelegde termijnen voor het afnemen van vingerafdrukken (72 uur) en het afwachten van een reactie van het Eurodac-systeem (24 uur) bepalend zijn voor het moment waarop een terugnameverzoek moet worden ingediend. Ook volgt uit de Dublinverordening niet dat wanneer een terugnameverzoek wordt ingediend na ommekomst van de optelsom van deze termijnen de verantwoordelijkheid voor het behandelen van het asielverzoek overgaat op de lidstaat waar het nieuwe verzoek is ingediend.

1.3. De Afdeling wijst erop dat in de tweede alinea van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening is bepaald dat in gevallen waarin het verzoek tot terugname is gebaseerd op ander bewijs dan Eurodac, het terugnameverzoek aan de andere lidstaat binnen drie maanden na de indiening van de asielaanvraag moet worden gedaan. Uit het arrest van het Hof van Justitie van 26 juli 2017, Mengesteab, [ECLI:EU:C:2017:587](#), punt 74, volgt dat er geen geldig verzoek tot overname kan worden gedaan als er meer dan drie maanden zijn verstreken na de indiening van het asielverzoek. Dat geldt ook als het verzoek in dat geval binnen twee maanden na een Eurodac-treffer is gedaan. Dit arrest gaat weliswaar over overnameverzoeken, maar hetzelfde uitgangspunt

geldt naar het oordeel van de Afdeling voor terugnameverzoeken. Artikel 23, tweede en derde lid, is immers inhoudelijk vergelijkbaar met artikel 21, eerste lid, van de Dublinverordening. Voor alle verzoeken tot terugname geldt daarom dat ze uiterlijk binnen drie maanden na de indiening van een asielerzoek moeten worden gedaan.

1.4. Gelet op wat onder 1.3 is uiteengezet, heeft de rechtbank in haar uitspraak dus terecht geoordeeld dat de staatssecretaris het terugnameverzoek tijdig naar de Letse autoriteiten heeft gezonden. De staatssecretaris heeft de Letse autoriteiten namelijk op 10 juli 2023, dus binnen twee maanden na de Eurodac-treffer van 15 mei 2023 én binnen drie maanden na de asielaanvraag van 7 mei 2023, verzocht de vreemdeling terug te nemen. Het terugnameverzoek is dus tijdig binnen de in artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening genoemde termijnen verzonden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2024, 64

MK ABRs, 11-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:57](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a

VREEMDELINGENBEWARING. LICHTER MIDDEL. Het enkele feit dat de vreemdeling een dag eerder niet in bewaring is gesteld en er geen wijziging van de feiten en omstandigheden heeft plaatsgevonden, maakt niet dat al daarom een lichter middel aangewezen was.

1. Op 5 september 2023 heeft de vreemdeling, met de Iraanse nationaliteit, een asielaanvraag ingediend. Op dezelfde dag heeft de staatssecretaris in een aanmeldcentrum aan de vreemdeling een vordering uitgereikt om op 6 september 2023 in persoon te verschijnen.

Nadat de vreemdeling niet is verschenen, is hij op 6 september 2023 op het terrein van het aanmeldcentrum staandegehouden. Bij besluit van 6 september 2023 heeft de staatssecretaris de vreemdeling vervolgens in bewaring gesteld op grond van artikel 59a, eerste lid, van de Vw 2000. [...]

3.2. Het enkele feit dat de vreemdeling een dag eerder niet in bewaring is gesteld en er geen wijziging van de feiten en omstandigheden heeft plaatsgevonden, maakt niet dat al daarom een lichter middel aangewezen was. Het maakt evenmin de bewaring onrechtmatig, omdat de staatssecretaris terecht heeft opgemerkt dat met het nemen van een zorgvuldig besluit tijd is gemoeid. De staatssecretaris heeft bij de afweging of met een lichter middel kon worden volstaan terecht betrokken dat de vreemdeling zeven Eurodac-treffers heeft en een maand eerder aan Duitsland is overgedragen. Verder heeft de staatssecretaris zich terecht op het standpunt gesteld dat de vreemdeling geen bijzondere, individuele omstandigheden heeft aangevoerd, die zouden moeten leiden tot het opleggen van een lichter middel of die de detentie onevenredig bezwarend maken. De rechtbank heeft daarom ook ten onrechte overwogen dat in de maatregel van bewaring een deugdelijke motivering die specifiek gaat over de persoonlijke omstandigheden en situatie van de vreemdeling ontbreekt.

[Naar inhoudsopgave](#)